

AJALOO AINEKAVA

AJALOO ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU 5. KLASS (70 tundi)

Õpitulemused

Õppesisu

AJAARVAMINE

- kasutab kontekstis aja mõistega seonduvaid sõnu, lühendeid ja fraase sajand, aastatuhat, eKr, pKr, araabia number, Rooma number, ajaloo periodiseerimine;
- kirjeldab mõnda minevikusündmust ja inimeste eluolu minevikus;
- leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid;
- väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava ja lühijuttu;
- kasutab ajalookaarti.

Ajaarvamisega seotud mõisted ja ajaloo perioodid: muinasaeg, vanaaeg, keskaeg, uusaeg, lähiajalugu.

AJALOOALLIKAD

- teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest;
- töötab lihtsamate allikatega;
- kasutab kontekstis ajalooallikatega seonduvaid mõisteid: kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas.

Ajalugu ja ajalooallikad.

Allikate tõlgendamine: kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas, muuseum ja arhiiv.

ELUOLU

- kirjeldab mõnda minevikusündmust, mineviku inimeste eluolu;
- leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid;
- väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava ja lühijuttu;
- kasutab ajalookaarti.

Elu linnas ja maal, rahu ja sõja ajal, eluolu, tegevusalad, elamud, rõivastus, toit, kultuur ja traditsioonid, nende muutumine ajas.

AJALOOSÜNDMUSED JA AJALOOLOSED ISIKUD

- kirjeldab mõnda minevikusündmust, inimeste eluolu minevikus; Ajaloosündmused ja silmapaistvad isikud kodukohas, Eestis, Euroopas ning maailmas õpetaja valikul.
- leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid;
- väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava ja lühijuttu;
- kasutab ajalookaarti.

Õppetegevus

Kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: vestlus, diskussioon, väitlused, projektõpe, loovülesande, kava, ajajoone, skeemi ja plaani koostamine, rolli- ja otsustusmängud, praktilised ja uurimistööd (nt töö allikate ja kaardiga, töölehe ja kontuurkaardi täitmine, arutluse kirjutamine, infootsing teabeallikatest), tegevuspõhine õpe (nt dramatiseeringud).

Hindamine

Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid on mitmekesised, sisaldavad suulist ja kirjalikku küsitlust, tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega, referaadi ja uurimistöö koostamist, loovtööd ning arutluse kirjutamist. Allikaanalüüsi puhul hinnatakse allikast olulise info leidmist, selle hindamist ja võrdlemist, katkendi põhjal vastamist, kommenteerimist ning usaldusväärse üle otsustamist. Üksikfaktide tundmisele eelistatakse olulisemate ajaloosündmuste ja nähtuste analüüsi nõudvaid ülesandeid. Arutluse puhul hinnatakse vastavust teemale, ajastu ja teemakohaste faktide tundmist, analüüsi, võrdlemise ja seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu.

AJALOO ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU 6. KLASS (70 tundi)

Õpitulemused**Õppesisu****MUINASAEG**

- kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid; Aeg ja ajaarvamine, muinas- ja vanaaja periodiseerimine.
- näitab kaardil ja põhjendab, miks ja mis piirkondades sai alguse põlluharimine; Ajalugu ja ajalooallikad.
Allikmaterjalide tõlgendamine.
- teab, missuguseid muudatusi ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutuselevõtmine; Muinasaja arengujärgud ja nende üldisloomustus: kiviaja inimese tegevusalad, põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng, metallide kasutuselevõtmine, Eesti muinasaja üldisloomustus, Pulli, Kunda.
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim; teab, et Eesti esimesed asustusala olid Pulli ja Kunda inimasula, ning näitab neid kaardil.

VANAD IDAMAAD

- selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat; Vanaaja sisu ja üldisloomustus: ajalised piirid, looduslikud olud.
Vana-Egiptus, Egiptuse riigikorraldus. Thutmosis III, Ramses II, Tutanhamon; eluolu, religioon, kultuurisaavutused.
- selgitab, milline oli vanaaja riiklik korraldus, kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptusing Mesopotaamia näitel; Mesopotaamia, sumerite linnriigid, leiutised (ratas, potikeder), Hammurabi seadused, eluolu, religioon, kultuurisaavutused.
- tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiini, matemaatikat, astronoomiat, kirjandust, kujutavat kunsti, Egiptuse püramiide ja Babülioni rippaedu; Iisraeli ja Juuda riik, ainujumala usk, Vana Testament.
- teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri ja hieroglüüfkiri;
- teab, et Iisraelis tekkis monoteistlik religioon;
- selgitab, mis on Vana Testament;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid tsivilisatsioon, linnriik, vaarao, muumia,

sfinks, tempel, püramiid, preester;

- teab, kes olid Thutmosis III, Ramses II, Tutanhamon, Hammurabi, Mooses ja Taavet, ning iseloomustab nende tegevust.

VANA-KREEKA

- näitab kaardil Kreetat, Kreekat, Balkani poolsaart, Ateenat ja Spartat ning kirjeldab riigi laienemist hellenismi perioodil; Vanim kõrgkultuur Euroopas.
Kreeka loodus ja rahvastik, Kreeta ja Mukeene kultuur.
- teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mukeene kultuurist; Kreeka linnriigid.
Ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas.
- tunneb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel ning võrdleb neid kirjelduse põhjal; Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ning maailmariigi tekkimine.
- kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport; Vana-Kreeka kultuur ja eluolu, kultuur ja religioon Hellase maailma ühendajana, olümpiamängud, religioon ja mütoloogia, Homerose kangelaseepika, ajalookirjutus, Herodotos, teater, kunst, arhitektuur, skulptuur, hellenistlik kultuur, Vana-Kreeka kultuuri tähtsus.
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori, eepos, olümpiamängud, teater, tragöödia, komöödia, skulptuur, Trooja sõda, hellenid, tähestik;
- teab, kes olid Zeus, Herakles, Homeros, Herodotos, Perikles ja Aleksander Suur, ning iseloomustab nende tegevust.

VANA-ROOMA

- näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat; Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud, Rooma linna tekkimine, kuningad, vabariigi algus, Rooma vabariik, ühiskondlik korraldus, Rooma võimu laienemine Vahemere maades.
- teab Rooma riigi tekkelugu ning näitab kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist; Hannibal, kodusõjad Roomas. Caesar, vabariigi lõpp.
- selgitab Rooma riigikorda eri aegadel; Rooma keisririik, ühiskondlik korraldus.

- iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis; Augustus, Rooma impeerium ja selle lõhenemine.
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid vabariik, foorum, kapitoolium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, Rooma õigus, provints, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol, ladina keel; Vana-Rooma kultuur, rahvas ja eluolu, Rooma kui impeeriumi keskus ja antiikaja suurlinn, kunst ja arhitektuur, avalikud mängud, Rooma õigus. Ristiusu teke, Uus Testament.
- teab, kes olid Romulus, Hannibal, Caesar, Augustus ja Jeesus Kristus, ning iseloomustab nende tegevust.

Õppetegevus

Kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: vestlus, diskussioon, väitlused, projektõpe, loovülesande, kava, ajajoone, skeemi ja plaani koostamine, rolli- ja otsustusmängud, praktilised ja uurimistööd (nt töö allikate ja kaardiga, töölehe ja kontuurkaardi täitmine, arutluse kirjutamine, infootsing teabeallikatest), tegevuspõhine õpe (nt dramatiseeringud).

Hindamine

Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid on mitmekesised, sisaldavad suulist ja kirjalikku küsitlust, tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega, referaadi ja uurimistöö koostamist, loovtööd ning arutluse kirjutamist. Allikaanalüüsi puhul hinnatakse allikast olulise info leidmist, selle hindamist ja võrdlemist, katkendi põhjal vastamist, kommenteerimist ning usaldusväarsuse üle otsustamist. Üksikfaktide tundmisele eelistatakse olulisemate ajaloosündmuste ja nähtuste analüüsi nõudvaid ülesandeid. Arutluse puhul hinnatakse vastavust teemale, ajastu ja teemakohaste faktide tundmist, analüüsi, võrdlemise ja seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu.

AJALOO ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU 7. KLASS (70 tundi)

Õpitulemused

Õppesisu

MAAILM KESKAJAL 476 -1492

- kirjeldab läänikorda, feodaalset hierarhiat, seisuslikku ühiskonda, naturaalmajandust ning talupoegade ja feodaalide elulaadi;
 - teab kiriku osa keskaja ühiskonnas nii kultuuripärandi säilitajana kui ka maailmapildi kujundajana;
 - teab, kuhu tekkisid keskaegsed linnad, ning kirjeldab keskaegse linna eluolu;
 - iseloomustab Frangi riigi osatähtsust varakeskaegses ühiskonnas ja Frangi riigi jagunemise tagajärgi;
 - iseloomustab araabia kultuuri ja selle mõju Euroopale, näitab kaardil araablaste vallutusi;
 - kirjeldab viikingite elu, nimetab ja näitab kaardil nende retkede põhisuundi;
 - toob esile ristsõdade eesmärgid ja tulemused;
 - nimetab Eesti muinasmaakondi ja suuremaid linnuseid, iseloomustab eestlaste eluolu muinasaja lõpul, Eesti ristiusustamist ning muistset vabadusvõitlust;
 - teab, kuidas kujunes Bütsantsi riik ja tekkis Vana-Vene riik;
 - seletab mõisteid paavst, patriarh, piiskop, preester, munk, nunn, senjäär, vasall, feodaal, pärisori, Inglise parlament, raad, tsunft, gild, Hansa Liit, Mõõgavendade Ordu, Liivi Ordu, romaani stiil, gooti stiil, koraan, Muhamed, mošee, Meka;
 - teab, kes olid Karl Suur ja Justinianus I, ning iseloomustab nende tegevust.
- Keskaegse maailmapildi mõju maailma ajaloole, keskaja ühiskonna üldiseloomustus ja periodiseering.
- Läänikord, eluolu.
- Kiriku ja kultuuri osa keskajal, ristiusu õpetuse alused, ristsõjad, keskaja ülikoolid ja teadus, romaani ja gooti stiil.
- Frangi riik, Frangi riigi teke, riik Karl Suure ajal, Frangi riigi jagunemine, kolm tuumikala: Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa.
- Araablased. Araabia ühiskond, Muhamed. Islam, araabia kultuur ja selle mõju Euroopale.
- Bütsants, Bütsantsi tugevuse põhjused, Justinianus I, Vana-Vene riik.
- Linnad ja kaubandus, linnade teke ja eluolu, hansakaubandus Põhja-Euroopas, tsunftikord, linnade valitsemine.
- Põhja-Euroopa ja Eesti. Skandinaavia eluviis ja ühiskond, viikingite retked.
- Eesti keskajal, eluolu muinasaja lõpus. Muinasmaakonnad, muistne vabadusvõitlus ja ristiusustamine, ühiskonna struktuur.
- Valitsemine, Liivi Ordu. Linnad. Keskaja ühiskond Saksamaa, Inglismaa ja Prantsusmaa näitel. Saksa-Rooma keisririik, parlamendi kujunemine Inglismaal, Prantsusmaa ühendamise. Eluolu keskajal.
- Asustus, tegevusalad ja eluolu kodukohas muinasaja lõpul.

MAAILM VARAUUSAJAL 1492 - 1600

- teab, kuidas mõjutasid varauusaegset ühiskonda maadeavastused, tehnoloogia areng ja reformatsioon; Ühiskond varauusajal, tehnoloogia, uue maailmapildikujunemine. Tehnoloogia areng, majandussuhted, humanism, kujutav kunst, Leonardo da Vinci.
- kirjeldab Eesti arengut 16. sajandil, majanduse ja linnade arengut ning reformatsiooni mõju; Suured maadeavastused. Ameerika avastamine, maadeavastuste tähendus Euroopale ja Euroopa mõju avastatud maades.
- seletab Liivi sõja põhjusi ja tagajärgi; Reformatsioon Saksamaal. Martin Luther. Eesti 16. sajandil, reformatsioon, haldusjaotus ja linnad. Liivi sõja põhjused ja tagajärjed.
- seletab mõisteid maadeavastused, reformatsioon, protestandid, luteri usk, renessans, humanism;
- teab, kes olid Kolumbus, Martin Luther ja Leonardo da Vinci, ning iseloomustab nende tegevust.

Õppetegevus

Kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: vestlus, diskussioon, väitlused, projektõpe, loovülesande, kava, ajajoone, skeemi ja plaani, rolli- ja otsustusmängud, praktilised ja uurimistööd (nt töö allikate ja kaardiga, töölehe ja kontuurkaardi täitmine, arutluse kirjutamine, infootsing teabeallikatest ja infoanalüüs), tegevuspõhine õpe (nt dramatiseeringud).

Hindamine

Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid on mitmekesised, sisaldavad suulist ja kirjalikku küsitlust, tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega, referaadi ja uurimistöö koostamist, loovtööd ning arutluse kirjutamist. Allikaanalüüsi puhul hinnatakse allikast olulise info leidmist, selle hindamist ja võrdlemist, katkendi põhjal vastamist, kommenteerimist ning usaldusvääruse üle otsustamist. Üksikfaktide tundmisele eelistatakse olulisemate ajaloosündmuste ja nähtuste analüüsi nõudvaid ülesandeid. Arutluse puhul hinnatakse vastavust teemale, ajastu ja teemakohaste faktide tundmist, analüüsi, võrdlemise ja seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu.

AJALOO ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU 8. KLASS (70 tundi)

Õpitulemused	Õppesisu
MAAILM 1600–1815	
<p>õpilane:</p> <p>1) teab, mis muutused toimusid Rootsi ja Vene ajal Eesti võimukorralduses, talurahva elus, hariduses ja kultuuris ning mis olid Põhjasõja tagajärjed Eestile;</p> <p>2) iseloomustab valitsemiskorralduse muutusi uusajal: seisuslik riik, absolutism, valgustatud absolutism, parlamentarism;</p> <p>3) selgitab Prantsuse revolutsiooni ning Napoleoni reformide põhjusi, tagajärgi ja mõju;</p> <p>4) toob esile ühiskonna ümberkorraldamise võimalusi reformide ja revolutsiooni teel ning saab aru, mille poolest need erinevad;</p> <p>5) teab, mis muutused toimusid Euroopa poliitilisel kaardil Vestfaali rahu ning Viini kongressi tulemusena, ning näitab neid kaardil;</p> <p>6) teab, kuidas tekkisid Ameerika Ühendriigid, ja iseloomustab Ameerika Ühendriikide riigikorraldust;</p> <p>7) iseloomustab baroki ja klassitsismi põhijooni;</p> <p>8) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>valgustus, reform, revolutsioon, restauratsioon, absolutism, parlamentarism</i>;</p> <p>9) teab, kes olid järgmised isikud ja iseloomustab nende tegevust: Napoleon, Louis XIV, Peeter I, Voltaire.</p>	<p>Uusaja ühiskonna põhijooned Euroopas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) absolutismi kujunemine, Louis XIV 2) valgustusfilosoofia 3) Inglise kodusõda ja restauratsioon 4) Inglismaa ja Prantsusmaa 5) 18. sajandi valgustatud absolutism Preisimaa näitel, Friedrich II <p>Eesti Rootsi ja Vene riigi koosseis</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valitsemine: keskvoim ja aadli omavalitsus, Balti erikord 2) Põhjasõda, Peeter I 3) Eesti talurahvas 17. ja 18. sajandil 4) muutused majanduses ja poliitikas 5) vaimuelu (religioon, haridus, kirjasõna) <p>USA iseseisvumine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Iseseisvussõda 2) USA riiklik korraldus <p>Prantsuse revolutsioon ja Napoleoni ajastu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prantsuse revolutsiooni põhjused ja kulg 2) Napoleoni reformid 3) Prantsuse revolutsiooni ja Napoleoni sõdade tähtsus Euroopa ajaloos <p>Kultuur</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) barokk 2) klassitsism
MAAILM 1815–1918	
<p>õpilane:</p> <p>1) näitab kaardil Esimeses maailmasõjas osalenud riikide liite;</p> <p>2) iseloomustab rahvuslikku liikumist Eestis ja Euroopas;</p> <p>3) selgitab Eesti iseseisvumist;</p> <p>4) teab Esimese maailmasõja põhjusi ja tagajärgi;</p> <p>5) iseloomustab 19. sajandi ja 20. sajandi alguse peamisi kultuurisaavutusi;</p> <p>6) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>rahvusriik, monopol, linnastumine, rahvuslik</i></p>	<p>Industriaalühiskonna kujunemine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tööstuslik pööre 2) vabrikutootmine 3) linnastumine 4) industriaalühiskonna sotsiaalne pale 5) 19. sajandi poliitilised õpetused <p>Rahvuslus ja rahvusriigid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rahvusluse tõus Euroopas 2) rahvusriigi loomine Saksamaa näitel 3) Saksa keisririik <p>Eesti 19. sajandil ja 20. sajandi algul</p>

<i>liikumine, venestamine, autonoomia, Antant, Kolmikliit, liberalism, konservatism, sotsialism.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Vene impeeriumi äärealade poliitika 2) talurahvaseadused 3) rahvuslik ärkamine, selle eeldused, liidrid ja üritused 4) venestusaeg 5) 1905. aasta revolutsiooni tagajärjed <p>Esimene maailmasõda</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uue jõudude vahekorra kujunemine Euroopas 2) sõja põhjused, kulg ja tagajärjed 3) maailmasõja mõju Eestile 4) Eesti iseseisvumine: autonoomiast Vabadussõjani <p>Kultuur 19. sajandil ja 20. sajandi algul</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eluolu 2) ajakirjandus 3) seltsiliikumine
--	--

Õppetegevus

Kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: vestlus, diskussioon, väitlused, projektõpe, loovülesande, kava, ajajoone, skeemi ja plaani, õpimapi koostamine, rolli- ja otsustusmängud, praktilised ja uurimistööd (nt töö allikate ja kaardiga, töölehe ja kontuurkaardi täitmine, arutluse kirjutamine, infootsing teabeallikatest ja infoanalüüs), tegevuspõhine õpe (nt dramatiseeringud, mudelite ja makettide valmistamine).

Hindamine

Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid on mitmekesised, sisaldavad suulist ja kirjalikku küsitlust, tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega, referaadi ja uurimistöö koostamist, loovtööd ning arutluse kirjutamist. Allikaanalüüsi puhul hinnatakse allikast olulise info leidmist, selle hindamist ja võrdlemist, katkendi põhjal vastamist, kommenteerimist ning usaldusväarsuse üle otsustamist. Üksikfaktide tundmisele eelistatakse olulisemate ajaloosündmuste ja nähtuste analüüsi nõudvaid ülesandeid. Arutluse puhul hinnatakse vastavust teemale, ajastu ja teemakohaste faktide tundmist, analüüsi, võrdlemise ja seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu.

AJALOO ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU 9. KLASS (70 tundi)

Õpitulemused	Õppesisu
MAAILM KAHE MAAILMASÕJA VAHEL 1918–1939	
<p>Õpilane:</p> <p>1) näitab kaardil Esimese maailmasõja järel toimunud muutusi (Versailles´ süsteem);</p> <p>2) toob esile rahvusvahelise olukorra teravnemise põhjusi 1930. aastail;</p> <p>3) iseloomustab ning võrdleb demokraatlikku ja diktatuurset ühiskonda;</p> <p>4) iseloomustab ning võrdleb Eesti Vabariigi arengut demokraatliku parlamentarismi aastail ja vaikival ajastul;</p> <p>5) iseloomustab kultuuri arengut ja eluolu Eesti Vabariigis ning maailmas, nimetab uusi kultuurinähtusi ja tähtsamaid kultuurisaavutusi;</p> <p>6) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>demokraatia, diktatuur, autoritarism, totalitarism, ideoloogia, fašism, kommunism, natsionaalsotsialism, repressioon, Rahvaste Liit, Versailles´ süsteem, vaikiv ajastu, parlamentarism, Tartu rahu</i>;</p> <p>7) teab, kes olid järgmised isikud ja iseloomustab nende tegevust: Jossif Stalin, Benito Mussolini, Adolf Hitler, Franklin Delano Roosevelt, Konstantin Päts ja Jaan Tõnisson;</p>	<p>Rahvusvaheline olukord</p> <p>1) Pariisi rahukonverents</p> <p>2) poliitiline kaart pärast Esimest maailmasõda</p> <p>3) Rahvasteliidu tegevus ja mõju</p> <p>4) sõjakollete kujunemine Aasias ja Euroopas</p> <p>Maailmamajandus</p> <p>ülemaailmse majanduskriisi põhjused, olemus ja tagajärjed</p> <p>Demokraatia ja diktatuurid 1920.–1930. aastail</p> <p>1) demokraatia ja diktatuuri põhijooned</p> <p>2) demokraatia Ameerika Ühendriikide näitel</p> <p>3) autoritarism Itaalia näitel</p> <p>4) totalitarism NSV Liidu ja Saksamaa näitel</p> <p>Eesti Vabariik</p> <p>1) Vabadussõda</p> <p>2) Asutav Kogu: maareform ja põhiseadus</p> <p>3) demokraatliku parlamentarismi aastad</p> <p>4) vaikiv ajastu</p> <p>5) majandus</p> <p>6) kultuur ja eluolu</p> <p>7) välispoliitika</p> <p>Kultuur ja eluolu kahe maailmasõja vahel</p> <p>1) uued kultuurinähtused</p> <p>2) teadus</p> <p>3) tehnika areng: aatomiuringud, auto ja lennuk, raadio, kino ja film</p> <p>4) kirjandus ja kunst</p> <p>5) uued propagandavahendid</p>
TEINE MAAILMASÕDA 1939–1945	
<p>Õpilane:</p> <p>1) näitab kaardil Teise maailmasõja sõjategevust Idarindel, Läänerindel, Vaiksel ookeanil ja Põhja-Aafrikas ning muudatusi Teise maailmasõja järel;</p> <p>2) iseloomustab, milline oli rahvusvaheline olukord Teise maailmasõja</p>	<p>Rahvusvaheline olukord</p> <p>lääneriikide järeleandmised Saksamaale. München. MRP</p> <p>Sõjategevuse üldiseloomustus</p> <p>1) sõja algus ja lõpp</p> <p>2) sõdivad pooled, rinded</p> <p>3) holokaust</p>

<p>eel, ja toob esile Teise maailmasõja puhkemise põhjusi;</p> <p>3) selgitab MRP ja baaside lepingu tähtsust Eesti ajaloos;</p> <p>4) iseloomustab Eesti Vabariigi iseseisvuse kaotamist;</p> <p>5) teab, millal algas ja lõppes Teine maailmasõda, toob esile Teise maailmasõja tulemused ning tagajärjed;</p> <p>6) teab, mis riigid tegutsesid koostöös Saksamaaga ja mis riikidest moodustus Hitleri-vastane koalitsioon;</p> <p>7) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>MRP, holokaust, küüditamine, baaside leping, okupatsioon, Atlandi Harta, ÜRO</i>.</p>	<p>4) ÜRO asutamine</p> <p>Eesti Teise maailmasõja ajal</p> <p>1) baaside ajastu</p> <p>2) iseseisvuse kaotamine</p> <p>3) juuniküüditamine</p> <p>4) sõjategevus Eesti territooriumil</p> <p>5) Nõukogude ja Saksa okupatsioonid</p>
MAAILM PÄRAST TEIST MAAILMASÕDA 1945–2000	
<p>Õpilane:</p> <p>1) iseloomustab külma sõja kujunemist ja olemust, toob esile selle avaldumise valdkonnad ja vormid;</p> <p>2) näitab kaardil olulisemaid külma sõja aegseid kriisikoldeid ja muutusi maailma poliitilisel kaardil 1990. aastail;</p> <p>3) iseloomustab tööstusriikide arengut USA ja Saksamaa Liitvabariigi näitel;</p> <p>4) iseloomustab kommunistlikku ühiskonda NSV Liidu näitel ning Eesti arengut NSV Liidu koosseisus;</p> <p>5) toob esile kommunistliku süsteemi kokkuvarisemise põhjused ja tagajärjed;</p> <p>6) analüüsib Eesti iseseisvumise taastamist ja Eesti Vabariigi arengut;</p> <p>7) iseloomustab kultuuri ja eluolu 20. sajandil;</p> <p>8) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>perestroika, glasnost, külm sõda, kriisikolle, kollektiviseerimine, industrialiseerimine, plaanimajandus, massirepressioon, Atlandi Harta, Euroopa Liit, NATO, Balti kett, laulev revolutsioon</i>;</p> <p>9) teab, kes olid järgmised isikud, ja iseloomustab nende tegevust: Mihhail Gorbatšov, Boris Jeltsin, Arnold Rüütel, Lennart Meri, Edgar Savisaar, Mart Laar.</p>	<p>Külm sõda</p> <p>1) külma sõja põhijooned ja avaldumisvormid</p> <p>2) kahepooluselise maailma kujunemine: Trumani doktriin, Marshalli plaan, Berliini blokaad ja Saksamaa lõhestamine</p> <p>3) kriisid ja sõjad: Kuuba kriis, Berliini müür, Vietnami sõda</p> <p>Läänemaailm USA ja Saksamaa Liitvabariigi näitel</p> <p>1) USA ühiskond: sisepoliitika, ühiskondlikud liikumised, välispoliitika</p> <p>2) Saksamaa Liitvabariigi majanduse areng. Ida- ja Lääne-Saksamaa suhted</p> <p>Kommunistlikud riigid</p> <p>1) kommunistliku süsteemi teke</p> <p>2) NSV Liit: stalinism, sula, stagnatsioon</p> <p>Eesti Nõukogude okupatsiooni all</p> <p>1) piiride muutumine</p> <p>2) repressioonid</p> <p>3) kollektiviseerimine</p> <p>4) industrialiseerimine</p> <p>5) poliitiline juhtimine</p> <p>6) kultuur ja eluolu</p> <p>Kommunistliku süsteemi lagunemine</p> <p>1) <i>perestroika ja glasnost</i></p> <p>2) M. Gorbatšov</p> <p>3) B. Jeltsin</p> <p>4) Saksamaa ühinemine</p>

	<p>Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Laulev revolutsioon 2) Balti kett 3) põhiseadusliku korra taastamine <p>Maailm 1990. aastail</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) üldülevaade 2) Euroopa Liidu laienemine 3) NATO laienemine 4) uued vastasseisud <p>Kultuur ja eluolu 20. sajandi teisel poolel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teaduse ja tehnika areng: aatomiuuringud, infotehnoloogia 2) massikultuur 3) naine ja ühiskondlik elu 4) muutused mentaliteedis
--	--

Õppetegevus

Kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: vestlus, diskussioon, väitlused, projektõpe, loovülesande, kava, ajajoone, skeemi ja plaani, õpimapi koostamine, rolli- ja otsustusmängud, praktilised ja uurimistööd (nt töö allikate ja kaardiga, töölehe ja kontuurkaardi täitmine, arutluse kirjutamine, infootsing teabeallikatest ja infoanalüüs), tegevuspõhine õpe (nt dramatiseeringud, mudelite ja makettide valmistamine).

Hindamine

Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid on mitmekesised, sisaldavad suulist ja kirjalikku küsitlust, tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega, referaadi ja uurimistöö koostamist, loovtööd ning arutluse kirjutamist. Allikaanalüüsi puhul hinnatakse allikast olulise info leidmist, selle hindamist ja võrdlemist, katkendi põhjal vastamist, kommenteerimist ning usaldusväarsuse üle otsustamist. Üksikfaktide tundmisele eelistatakse olulisemate ajaloosündmuste ja nähtuste analüüsi nõudvaid ülesandeid. Arutluse puhul hinnatakse vastavust teemale, ajastu ja teemakohaste faktide tundmist, analüüsi, võrdlemise ja seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu.